



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **M. Z.**  
bytem B. 2267/95, B.  
zastoupen JUDr. Ing. Jiřím Němcem, advokátem  
sídlem Štefánikova 114/45, Brno

proti  
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**  
sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2016, č.j. JMK 182145/2016, sp. zn. S-JMK 174174/2016/ODOS/Př,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 15.12.2016, č.j. JMK 182145/2016, sp. zn. S-JMK 174174/2016/ODOS/Př, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 16 600 Kč k rukám JUDr. Ing. Jiřího Němce, advokáta, sídlem Štefáníkova 114/45, Brno, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

### Odůvodnění:

#### I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2016, č.j. JMK 182145/2016, sp. zn. S-JMK 174174/2016/ODOS/Pr, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 18.10.2016, č.j. ODSČ-34949/16-28, sp. zn. ODSČ-34949/16-SOB/V, kterým byla žalobci uložena pokuta za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

#### II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce namítá, že jako provozovatel vozidla nebyl obeznámen Městskou policií Brno s projednáváním věci v blokovém řízení a věc byla postoupena prvostupňovému správnímu orgánu, aniž by byla žalobci řádně doručena do datové schránky výzva k podání vysvětlení. Provozovateli vozidla tak bylo podle žalobce upřeno právo, aby se mohl k přestupku vyjádřit či označit řidiče vozidla. Žalobci ani nebyla dána možnost uhradit pokutu v rámci blokového řízení. Žalobce dále namítá, že přestože označil řidiče vozidla, kterému prvostupňový správní orgán doručil výzvu k podání vysvětlení, prvostupňový správní orgán nezajistil účast řidiče „při úkonu správního orgánu“. Prvostupňový správní orgán se i po zpřesnění vymezení skutku nezabýval tím, zda vozidlo bylo na chodníku, kde nebylo možné zastavit (stát) a zda vozidlo na tomto místě vůbec zastavilo (stálo). Podle žalobce mu Městská policie Brno před zahájením řízení řádně nedoručovala písemnosti a prvostupňový správní orgán se tímto pochybením nezabýval. Prvostupňový správní orgán pochybil také tím, že i přes ztotožnění osoby řidiče nezajistil účast této osoby.
3. V replice žalobce uvedl, že je s podivem, že dle Městské policie Brno byl vyzván k podání vysvětlení, přestože městská policie se ani nesnažila žalobce kontaktovat. To, že ve výzvě uvedená částka 700 Kč měla odpovídat případné pokutě uložené v blokovém řízení, je podle žalobce pouze nepodloženým tvrzením. Již doručením fikcí na adresu ohlašovny žalobcem označenému řidiči byly podle žalobce splněny podmínky pro zahájení přestupkového řízení proti tomuto řidiči. Z fotodokumentace podle žalobce není zřejmé, zda bylo na daném místě dopravní značkou zakázáno stání případně zastavení. Žalovaným zmiňovaná dopravní značka za automobilem podle žalobce na fotografiích, které prochází správním spisem, není. Žalovaný podle žalobce pochybil také tím, že nezkoumal, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

4. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud zrušil rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, a to včetně jednání, které ve věci proběhlo.

### III. Shrnutí vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že písemnou „...výzvu pro osobu podezřelou ze spáchání přestupku zanechávají strážníci městské policie Brno viditelně umístěnou na vozidle a nejsou povinni provozovateli zasílat další výzvu do datové schránky...“. Žalovaný dále ve vyjádření k žalobě uvedl, že výzva k označení řidiče vozidla byla žalobci zaslána do datové schránky prvostupňovým správním orgánem, a žalobce tak měl možnost identifikovat řidiče. Podle žalovaného prvostupňový správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku; uvedl-li žalobce chybný rok narození jím označené osoby, jde toto pochybení k žalobcově tíži. Ke skutkovým závěrům žalovaný uvedl, že v posuzované věci nebylo nutné zkoumat, zda došlo k neoprávněnému zastavení nebo stání. Dopravní značka umožňující stání na chodníku byla umístěna až za vozidlem, což je podle žalovaného patrné z fotodokumentace.
6. Žalovaný tedy navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Také žalovaný na svém procesním postoji setrval během celého řízení před soudem.

### IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.); vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
9. Žaloba je důvodná.
10. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
11. Přestože je zákonodárcem zvolená objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace v tuzemském právním řádu (u fyzické osoby) neobvyklá, není nepřípustná či protiústavní (nález Ústavního soudu ze dne 16.5.2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16).
12. Zdejší soud musel nejprve posoudit, zda byly splněny podmínky pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla (tu žalobce). Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil

řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (písm. a/) nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno (písm. b/). Prvostupňový správní orgán tedy byl povinen učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (řidiče). Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním (nález Ústavního soudu ze dne 16.5.2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). Objektivní odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla nastupuje až poté, kdy nelze s určitostí zjistit řidiče vozidla, který se přestupku dopustil. Kroky, které správní orgán ke zjištění řidiče vozidla činí, nesmí být pouze formálními úkony, které nemohou vést ke zjištění skutečného pachatele přestupku. Správní orgán je povinen postupovat tak, aby jím činěné kroky byly způsobilé vést ke zjištění skutečného řidiče vozidla.

13. Zdejšímu soudu jsou z úřední činnosti známy případy, kdy provozovatel vozidla (jeho zmocněnec) účelově označuje osobu, která je nekontaktní a které nelze doručovat písemnosti ani fikcí (kupříkladu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.5.2017, č.j. 3 As 61/2016-44). To, zda je označení konkrétní osoby za řidiče ze strany provozovatele vozidla účelovou obstrukcí, kterou provozovatel vozidla sleduje kupříkladu zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla, které skončí zastavením takového řízení z důvodu neprokázání spáchání skutku („natahování řízení“), je otázkou individuálního posouzení konkrétní věci ze strany správního orgánu.
14. Z listiny „Postoupení spisového materiálu“ ze dne 31.8.2015 soudu vyplývá, že Městská policie Brno oznámila skutek prvostupňovému správnímu orgánu, neboť „...provozovatel vozidla se nedostavil k podání vysvětlení dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona 553/1991 Sb., o obecní policii...“ a věc nebylo možné projednat v blokovém řízení. Zdejší soud dává zapravdu žalovanému potud, že městská policie nebyla povinna zasílat žalobci výzvu k podání vysvětlení, jestliže byla zanechána papírová výzva na samotném vozidle. Podle § 10 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, je strážník povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu; v nyní posuzované věci byl příslušným orgánem prvostupňový správní orgán.
15. Z doručenky žurnalizované ve správním spisu je patrné, že prvostupňový správní orgán dne 1.9.2015 zaslal žalobci výzvu č.j. MMB/0322832/2015 ve smyslu § 125h zákona o silničním provozu. Ve výzvě bylo mimo jiné uvedeno: „...neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě do 15 dnů od doručení výzvy. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení... Osoba, kterou provozovatel za řidiče označí, bude správním orgánem vyzvána k podání vysvětlení. Pokud správní orgán nezahájí řízení o přestupku (s uvedenou osobou) a věc odloží, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo pokud řízení o přestupku zastaví, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno, povolá k odpovědnosti provozovatele vozidla z důvodu uvedených v odstavci 2 v rámci řízení o jiném správním deliktu...“.

16. V podání ze dne 15.9.2015 žalobce jako řidiče vozidla identifikoval M. V., narozeného „X“, bytem N. 23, B. Žalobce ve svém podání upozornil prvostupňový správní orgán, že si není jist ročníkem narození označeného řidiče. Správním spisem prochází na č.l. 7 „karta osoby“ – M. V., narozeného „X“, trvale bytem H. 165/5, B. (ohlašovna). Zdejší soud tak má za to, že prvostupňový správní orgán žalobcem uvedenou osobu identifikoval, což vyjma „karty osoby“ plyne také z výpisu dat z registru obyvatel na č.l. 8 správního spisu. Z doručenek připojených k výzvě k podání vysvětlení ze dne 24.9.2015, č.j. MMB/0322832/2015/PV, je zřejmé, že prvostupňový správní orgán výzvu k podání vysvětlení doručoval M. V. na adresu ohlašovny i na žalobcem uvedenou adresu N. 23, B. Na adrese N 23, B M. V. výzvu převzal. Z „karty osoby“ dále soudu vyplývá, že M. V. dosáhl 12 bodů dle § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu; v kolonce „blokace od“ je uvedeno datum 19.5.2015. Přestupek byl Městskou policií Brno zjištěn dne 5.3.2015 v 23:10 hod. Zdejší soud tak má za prokázané, že žalobcem označená osoba byla aktivním řidičem, který se účastnil provozu na pozemních komunikacích.
17. Za situace, kdy žalobce označil existující a – z hlediska doručování – kontaktní osobu, která byla aktivním řidičem, a zároveň správním spisem neprochází podklad indikující, že žalobce označil M. V. z důvodu obstrukcí, pak podle zdejšího soudu prvostupňový správní orgán postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
18. Smyslem institutu objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla je, aby v případech, kdy je skutek spolehlivě zjištěn, a zároveň osoba řidiče bez spolupráce s provozovatelem vozidla je obtížně identifikovatelná, nesl tíhu porušení dopravních předpisů provozovatel vozidla. Teprve poté, kdy nelze spolehlivě zjistit totožnost pachatele, se uplatní objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Žalobce prvostupňovému správnímu orgánu poskytl informaci, kdo vozidlo řídil, a to včetně kontaktní adresy. Za tohoto stavu měl prvostupňový správní orgán vyzvat žalobce, aby doložil, že jím provozované vozidlo skutečně v rozhodnou dobu řídil (měl v užívání) M. V. Z výzvy prvostupňového správního orgánu ze dne 1.9.2015 neplyne, že by měl provozovatel vozidla prokazovat, kdo jeho vozidlo řídil. Nadto i po zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla prvostupňový správní orgán neintimoval žalobci důvody, pro které nezahájil přestupkové řízení proti M. V., a žalobce tak nedostal ani teoretickou možnost dodatečně doložit, že jím provozované vozidlo řídil M. V., přestože se žalobce podáním ze dne 26.7.2015 domáhal sdělení důvodů zahájení správního řízení proti jeho osobě.

## V. Závěr

19. Žalovaný tedy pochybil, jestliže zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, přestože neučinil dostatečné kroky ke zjištění skutečného pachatel přestupku. Zdejší soud proto žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro nezákonnost

zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení, aniž by se zdejší soud zabýval zbytkem žalobní argumentace. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.); v dalším řízení nechť tedy žalovaný nahlíží na prvostupňové rozhodnutí v souladu s uvedeným právním názorem.

#### **VI. Náhrada nákladů řízení**

20. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu náklady spočívají v zaplaceném soudní poplatku za žalobu ve výši 3000 Kč společně se čtyřmi úkony právní služby (převzetí věci a příprava zastoupení, podání žaloby a repliky, účast na jednání) po 3 100 Kč společně se čtyřmi paušály po 300 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, tj. 3000 Kč + 13 600 Kč = 16 600 Kč. K zaplacení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.
21. Požadoval-li žalobce přiznání náhrady nákladů i za nahlížení do spisu, tak tento náklad soud nepovažoval za důvodně vynaložený. To stejné je třeba uvést i ve vztahu k další poradě s advokátem přesahující jednu hodinu, jejíž konání navíc žalobce nijak nedoložil.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6.12.2018

JUDr. David Raus, Ph.D. v.r.  
předseda senátu